

Quickscan
Wet natuurbescherming soorten:

**Langedyk 14
te Akmarijp**

projectnummer

201728

TITELBLAD

RAPPORT	
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming
Subtitel	Inventarisatie en effectbeoordeling soorten in het kader van de Wet Natuurbescherming
Locatie onderzoek	Langedyk 14 te Akmarijp
Projectnummer	201728
Versie rapportage	2.0
Auteur	[REDACTED]
Controle en vrijgave	[REDACTED]
Paraaf vrijgave	[REDACTED]
Datum	2 maart 2021

OPDRACHTGEVER	
Naam	[REDACTED]
Adres	Langedyk 14, 8541 AD AKMARIJP

UITGEVOERD DOOR		
 info@ecoreest.nl www.ecoreest.nl		
Kantoor Zuidwolde Industrieweg 20 7921 JP Zuidwolde Tel: 0528 373 982	Kantoor Appingedam Opwierderweg 160 9902 RH Appingedam Tel: 0596 633 355	Kantoor Almere Transistorstraat 91-34 1322 CL Almere 036 82 00 397

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Langedyk 14 te Akmarijp. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2021 Eco Reest BV.

Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren: Eco Reest 2021 Akmarijp_201728_Langedyk 14_QS

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding en doelstelling	4
1.2	Wettelijk kader.....	4
1.3	Beschrijving van het plangebied	4
1.4	Voorgenomen werkzaamheden en toekomstige situatie	8
2.	INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING	9
2.1	Voorselectie soortgroepen	9
2.2	Onderzoeksmethoden	9
2.2.1	Bronnenonderzoek soortenbescherming	9
2.2.2	Veldinspectie	10
3.	RESULTATEN SOORTENBESCHERMING EN EFFECTEN.....	11
3.1	Flora	11
3.2	Vogels	11
3.2.1	Jaarrond beschermde nesten	11
3.2.2	Overige soorten	12
3.3	Vleermuizen	13
3.4	Grondgebonden zoogdieren	15
3.5	Overige soorten.....	15
4.	COCNLUSIE EN ADVIES SOORTENBESCHERMING	16
4.1	Conclusies	16
4.2	Advies en vervolgstappen	16
4.2.1	Zorgplicht.....	17
4.3	Verantwoording	17
	LITERATUURLIJST.....	18
 BIJLAGEN		
1	Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland	

Versiebeheer

Het betreft hier versie 2.0.

Versienummer	Datum	Reden vervallen
1.0	26 februari 2021	Eerste concept
2.0 vigerend	2 maart 2021	Vigerende versie

1. INLEIDING

In opdracht van [REDACTED] is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming soorten uitgevoerd ter plaatse van Langedyk 14 te Akmarijp.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van de huidige woning en opstallen ter plaatse van Langedyk 14 te Akmarijp. Na de sloop van de opstallen zal eerst een nieuwe woning gerealiseerd worden, waarna de huidige woning gesloopt wordt. Tevens zullen een paar bomen geroid worden ten behoeve van de nieuwbouw.

Omdat de gewenste ontwikkeling effecten kan hebben op beschermde soorten, is het voornemen getoetst aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming.

De quickscan Wet natuurbescherming soorten beantwoordt de vragen of de voorgenomen werkzaamheden effecten hebben op aanwezige beschermde soorten en zo ja, welke maatregelen dan nodig zijn om deze te voorkomen. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing, waar in hoofdstuk 3 het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. Met deze quick scan is een toetsing uitgevoerd naar het onderdeel soorten van de Wnb.

In hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming zijn de beschermingsregimes onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wet natuurbescherming gaat uit van het ‘nee, tenzij’-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Friesland is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

1.3 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in een veenweidegebied te midden van Friesland. De omgeving heeft een grotendeels agrarische bestemming en is open. In de omgeving staan enkele boerderijen en woningen met wat opgaand groen.

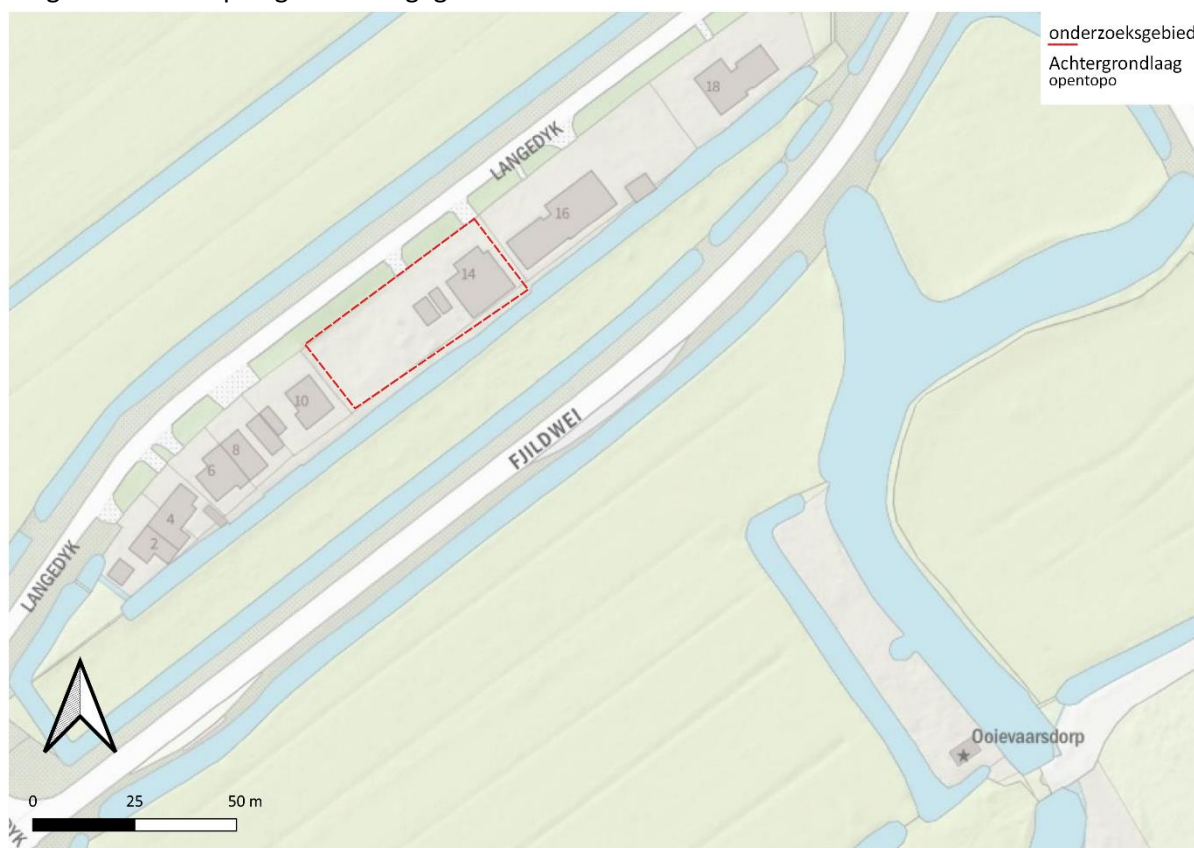
Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Langedyk 14 te Akmarijp. Het perceel, van ongeveer 1130 m², bestaat uit een woonhuis met twee schuurtjes en een tuin. De woning, een voormalige boerderij, is gebouwd in de jaren ‘20/’30 van de vorige eeuw. De woning bestaat uit een voorhuis met deel. Zowel het voorhuis als de deel zijn nu in gebruik voor bewoning. Het geheel is met pannen gedekt. De (natte) tuin bestaat grotendeels uit gras. Daarnaast staan er nog wat berken en wilgen en

aan de voorkant van de woning staat een lage buxushaag. Her en der zijn er hoekjes aangeplant met eetbare struiken.

Aan de noordkant van het perceel ligt de Langedyk, aan de zuidkant de Leeuwarderweg. Tussen de woning en de Leeuwarder weg liggen twee sloten. De sloot het dichtst bij de woning heeft permanent een hoge waterstand, tot het maaiveld, in verband met de fundering van de naastgelegen woningen.

Het plangebied is gelegen te midden van een open veenweide gebied. Rond de verspreid aanwezige woningen en boerderijen staan bomen. Ten zuiden van het plangebied is een ooievaarsdorp gelegen.

In figuur 1.1 is het plangebied aangegeven.

Figuur 1.1 Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: opentopo).

Figuur 1.2 tot en met 1.5 zijn overzicht foto's opgenomen van het plangebied.

Figuur 1.2 Voorzijde woning, voorhuis met deel.

Figuur 1.3 Opstallen en zuidwest zijde woonhuis met aangrenzende sloot.

Figuur 1.4 Tuin en tevens locatie waar nieuwbouw gaat plaatsvinden.

Figuur 1.5 Tuin in zuidwestelijke richting.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden en toekomstige situatie

De opdrachtgever is voornemens om op het perceel een nieuwe woning en schuur te bouwen. De nieuwe woning zal naast de huidige woning gebouwd worden. Hiertoe zullen eerst de twee schuurtjes gesloopt worden en zullen er een paar bomen gerooid worden.

Als de nieuwe woning gereed is, zal de huidige woning worden gesloopt en op die plek nog een schuur gebouwd worden.

De werkzaamheden staan gepland voor 2022 of 2023.

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

2.1 Gebiedsbescherming

Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, beperken eventuele effecten zich tot externe werking. Vanwege de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties (Vegte et al. 2014, Krijgsveld et al. 2008, Broekmeyer 2006), de kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling en het feit dat er in verband met de slappe, natte veengrond, geen zwaar materieel gebruikt kan worden zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000 nodig.

2.2 Voorselectie soortgroepen

Vanwege de eigenschappen van het plangebied zijn niet op alle beschermde soortgroepen effecten te verwachten. Het plangebied bestaat uit bebouwing en tuin en derhalve zijn alleen negatieve effecten te verwachten op soorten die verblijfplaatsen hebben in gebouwen en bomen. Het gaat hierbij om vleermuizen en vogels.

Nesten van vogels vallen onder het beschermingsregime van 3.1 van de Wet natuurbescherming en vleermuizen onder artikel 3.5 van de Wnb.

Overige soortgroepen kunnen op voorhand worden uitgesloten omdat binnen het plangebied geschikt habitat ontbreekt en zijn binnen deze quick scan niet verder onderzocht.

2.3 Onderzoeksmethoden

Het onderzoek heeft bestaan uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.3.1 Bronnenonderzoek soortenbescherming

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 19 februari 2021 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. De voor onderhavig onderzoek van toepassing zijnde soorten staan weergegeven in tabel 2.1. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens (verspreidingsatlassen en dergelijke).

Tabel 2.1. Beschermde soorten binnen een kilometer van het onderzoeksgebied.

Soort	Bescherming
Vogels	
Boerenwaluw	Bern II, categorie 5**
Buizerd	Bern II, categorie 4*
Huiswaluw	Bern II, categorie 5**
Ooievaar	Bern II, categorie 3*
Roek	Categorie 2
Torenvalk	Bern II, categorie 5**
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	HR IV

Laatvlieger	Bern II, HR IV
Rosse vleermuis	Bern II, HR IV
Ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren	
Otter	Wnb art. 3.10

*Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn jaarrond beschermd.

Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5 zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

2.3.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of het plangebied geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn het plangebied en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd.

De uitvoering van het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden op 23 februari 2021 en is uitgevoerd door een ecooloog van Eco Reest. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog, bewolkt, windkracht 5 Bft, temperatuur 12 graden Celsius.

3. RESULTATEN SOORTENBESCHERMING EN EFFECTEN

In dit hoofdstuk zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden in relatie tot de resultaten van de inventarisatie gepresenteerd.

3.1 Flora

In het plangebied zijn tijdens de veldinspectie geen beschermde soorten aangetoond.

Binnen het plangebied zijn diverse soorten van voedselrijke omstandigheden aangetroffen, waaronder hondsdrif, paarse dovenetel en speenkruid. Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (voedselrijk, frequent maaibeheer) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

3.2 Vogels

3.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn jaarrond beschermd. Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5** zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Huismus

Voor huismus biedt het plangebied een geschikte leefomgeving. Er is voldoende groen in en rond de tuin aanwezig wat als schuil- en foerageergebied kan dienen en de soort kan onder de dakpannen van de woning tot broeden komen, zie figuur 3.1. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het plangebied waargenomen.

Figuur 3.1 De oud Hollandse dakpannen bieden toegang tot het dak.

Spreeuw

Voor spreeuw biedt het plangebied een geschikte leefomgeving. In de omgeving zijn allemaal graslanden en de soort kan onder de dakpannen van de woning tot broeden komen. Tijdens het veldbezoek zijn meerdere spreeuwen op het dak waargenomen, zie figuur 3.2.

Figuur 3.2 Spreeuwen op de nok van de deel.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten

Andere soorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte broedgelegenheid, onder andere in de vorm van overstek, open schuur of bos. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van boerenwaluw en huiswaluw, zie tabel 2.1. Echter de onderzochte woning en opstallen zijn niet geschikt voor deze soorten om tot broeden te komen.

Effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten

Vanwege de aanwezigheid van geschikt broedhabitat voor huismus en spreeuw zijn negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden niet uitgesloten. Om de aan- of afwezigheid van nesten van de huismus en spreeuw vast te stellen, is nader soortgericht onderzoek nodig.

3.2.2 Overige soorten

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen vogels in het aanwezige opgaand groen, groene hagen tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van broedgevallen is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft.

Effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten

Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Geadviseerd wordt om geen werkzaamheden uit te voeren binnen het broedseizoen, zodat geen sprake is overtreding van de Wet natuurbescherming

ten aanzien van broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden wordt geadviseerd potentiële nestlocaties voor het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te werken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van te voren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

3.3 Vleermuizen

Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen in gebouwen en/of bomen. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het gebouw potentiële verblijfplaatsen bevat. De met oud Hollandse pannen gedekte deel geeft vleermuizen toegang en ruimte onder de dakpannen, zie figuur 3.1 en 3.3. Ook is er ruimte achter de daklijsten. De bebouwing binnen het plangebied is daarmee potentieel geschikt als verblijfplaats van gebouw bewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Figuur 3.3 Toegang naar het dak via de pannen.

Ter plaatse van het plangebied is in de aanwezige bomen geen sprake van loszittende schorsdelen. Tevens zijn er geen holtes of gaten waargenomen in de bomen. Door het ontbreken van bomen van voldoende omvang ter plaatse van de onderzoekslocatie is de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen uitgesloten (zie tabel 2.1).

Vliegroute

De straten en bosschages in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. De aanwezigheid van vliegroutes kan niet worden uitgesloten. Echter gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving zal het hier niet gaan om essentiële vliegroutes. Bovendien zullen bij de werkzaamheden geen vliegroutes worden aangetast.

Foerageergebied

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Daar de geplande werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt zullen blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

De afgelopen paar jaar zijn verschillende bomen en struiken op het perceel gerooid, om meer licht te creëren op het natte perceel. Tevens zijn er nieuwe (eetbare) bomen en struiken aangeplant. Die zijn echter nog jong. Het perceel biedt hierdoor niet voldoende beschutting voor grondgebonden zoogdieren.

Vaste verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de habitateisen, verspreidingsgegevens, de terreinkenmerken en het veldbezoek uitgesloten.

Otter is bekend in de omgeving en zal de naastgelegen watergang en haar oevers kunnen gebruiken als foerageergebied. De te verwijderen opstallen maken geen deel uit van het functionele leefgebied van otters. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zijn zodoende uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is zodoende niet aan de orde.

In de omgeving komen ook egel, haas en ree voor. Verblijfplaatsen van deze soorten worden binnen het plangebied uitgesloten vanwege het ontbreken van voldoende beschutting door struikgewas. Tevens geldt voor deze soorten in de provincie Friesland een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1).

3.5 Overige soorten

Vanwege het aangrenzende oppervlaktewater wordt aanwezigheid van vissen en (voortplanting van) amfibieën en libellen niet uitgesloten in de nabije omgeving van het plangebied. Effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten omdat de ingreep op land plaatsvindt.

4. COCNLUSIE EN ADVIES SOORTENBESCHERMING

4.1 Conclusies

Uit de resultaten quickscan Wet natuurbescherming soorten bescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Het plangebied biedt gezien de terreinkenmerken en aanwezigheid van bebouwing en opgaand groen geschikte broedgelegenheid voor vogels met jaarrond beschermde nesten zoals huismus en spreeuw. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen ook algemene vogelsoorten tot broeden komen.
- Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in de te slopen woning niet uitgesloten. Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- De bomen in het plangebied zijn ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.
- Effecten op groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- Het is niet uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden zoals door de opdrachtgever aangegeven en beschreven in hoofdstuk 1.4, negatieve effecten heeft op beschermde soorten.

4.2 Advies en vervolgstappen

Om te bepalen of er al dan geen nestplaatsen van huismussen, spreeuwen en vleermuis-verblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021. Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september. Voor het onderzoek naar de huismus en spreeuw wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden. Huismusonderzoek vindt plaats middels twee veldbezoeken in de periode april - 20 juni.

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Het dak van de woning en bomen in het plangebied zijn in het broedseizoen tevens geschikt als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Geadviseerd wordt om geen werkzaamheden uit te voeren binnen het broedseizoen, zodat geen sprake is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden wordt geadviseerd potentiële nestlocaties voor het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te werken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van te voren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden

vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

4.2.1 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4.3 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.4 beschreven werkzaamheden. Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV

[Redacted signature]

LITERATUURLIJST

Boeken / documenten

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): *Vleermuizen; Alle soorten van Europa en noordwest-Afrika*, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017).
Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021) *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021

Websites

www.avifaunagroningen.nl

www.BIJ12.nl

Nationale Databank Flora en Fauna (www.NDFF.nl)², geraadpleegd op: 19 februari 2021

www.natuurloket.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.vleermuizenindestad.nl

www.zoogdierenatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

² In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1

OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN

PROVINCIE FRIESLAND

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) provincie Friesland	
Zoogdieren	Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Steenmarter (<i>Martes foinés</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)
Amfibieën	Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i> <i>Rana esculenta</i>)